

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Fasciculus XX. Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](#)

det, sensus passionesque suas, ne limites exeat, continuo refrenat, peccandi occasions etiam remotas fugit, contra hostiles insultus qua-
quaversum se armat, pro divina ope nunquam non supplicat. Verbo,
dicam cum aureo Oratore Homil. 15. ad pop. dicente: *Viventem cum
timore impossibile est peccare.* His duobus utere remediis, & perseverans
usque in finem salvus eris.

FASCICULUS XX.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

*Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. Levitici, in quibus describitur Ritus & quali-
tas Holocausti de armentis, pecoribus & avibus. Lex de oblatione simila-
rum, salis & mellis.*

N.122. Considera 1.

Deum non absque speciali Notamine imperasse: ante omnia membra sibi offerri caput in sacrifican-
dis viventibus v. g. cit. cap. quid autem morali-
ter loquendō in viventibus caput, nisi bona intentio? enim verò si-
cut caput cæteris præsidet membris, ita intentio cuilibet præsidet operi.
Quod est corpus sine vita, afferit Richardus à S. Viæt. agens de intern. hom.
Hoc est opus sine bona intentione, & Malachias Propheta cap. 1. ait: *Si offe-
ratis cæcum ad immolandum, nonne malum est?* quæ verba expendens S. Hie-
ronym. ea sic explicat: *Victima Dei est bonum aliquod opus, uti oratio, Elec-
mosina &c. Verum cæca victima est, si ejus intentio non est simplex, qui offert.*
Ut nemo, et si paratos habeat colores, similitudinem reddet, nisi ipsi
constet, quid pingere intendat; ita nemo opere suò se gratum reddet
Deo, nisi prius disposuerit sacram Idæam, cui se conformare voluerit.
Divinus ille sponsus sponsæ suæ venustatem genis adscribit, dicens:
Cant. 1. *Pulchra sunt gene tua.* Per has autem mellifluus Doctor signi-
ficari æstimat, puritatem & rectitudinem intentionis bonæ: ut enim
ex eleganti generum forma decor omnis ac venustas derivatur in fa-
ciem, & hinc illæ summò studiò ac summâ industriâ adornantur, ita
omnis

omnis valor operis bona intentioni adscribitur; adeoque eidem formandæ totis allaborandum est viribūs. Audiatur citatus Doctor Serm. 40. scribens: *Ex hac enim rectitudo operis sicut ex facie pulchritudo estimatur. Duo autem in intentione (quam faciem animæ esse diximus) necessaria requiruntur (tanquam due genæ) res & causa, id est quid intendas & propter quid ex his sane duobus animæ decor, vel deformitas judicatur.* Neque reperire est opus ullum tam vile, cui pretium intentio non addat, & ad merendum quidvis valorem non conferat: quare etiam virgulæ aureæ aut lapidi philosophico comparari meretur, quæ in aurum transmutant res, nihil aureum in se reconditum habentes, uti sunt actus ex objecto indifferentes. Docuerat hoc Christus charissimam suam sponsam S. Brigittam, quando ei de impendenda corporis cura anxiæ, hæc verba locutus est lib. 2. Revelat. c. 24. *Illud tempus, quod impenditur subveniendum corporis necessitati, si id rationabiliter fiat, inter spiritualia reputatur.* Hoc ipsum S. Gertrudis audiuit cum ineffabili quadam suavitate. Cum enim illa labore nimis gravatum caput cuperet refocillare; & hinc species, quas vocant aromaticas, in ore teneret, intentione honorandi Deum, hunc actum concomitante, Dominus se ei inclinavit, quasi hausturus odoris fragrantiam, dein se erigens, suavissimum emittebat halitu suō odorem, ac lætabundō vultu suos alloquens sanctos, inquiebat: *ecce nunc! quid novi à sponsa mea receperim? sibimet enim ipsi impensum fuisse reputaverat, quod purâ sincerâque intentione proprio corpori indulserat Gertrudis.* Ita referunt insinuat. div. Piet. *ò quantum igitur stultescis Christiane! si tot merendi, & Deo placendi occasiones abripi tibi finis per socordiam? instar equi coeci in fullonio te gerens, qui et si totâ currat die, vesperi tamen eodem reperitur in loco, quod incepérat cursum.* Ita tu per diem integrum studendō, laborandō plurimū operatus; cum his actibus bonam intentionem præfigere neglexeris, in via meritorum nec unicum progressus es passum. Sed forte utcunque tolerabilis adhuc foret isthæc negligentia, si faceret opera tua meritō carere. Timendum hæc, ne etiam faciat, peccatō esse infecta, prout probabilissima illud docet Theologerum querundam sententia, quæ nullam actionem humanam in individuo indifferentem admittit, & omnes actiones ut peccaminosas damnat, quæ finem honestum & debitum non respiciunt saltem virtualiter. Sed transmissa hæc sententiâ, illud remanet verissimum: quod nisi intentio bona præveniens opera, perversos fines excluderit, adsit præ-

X 3

sen-

sentissimum periculum, per accessum intentionis pravae ea depravanda esse. Cumque actus nostri, praelertim quos publica lux aspicit, maiorem meritum forem non habeant, quam vanam gloriam laudisque humanorum appetitum: hinc vel maximè laborandum, ut sicut imperat Deus v. 16. cit. cap. in Sacrificandis avibus deponere plumas & visiculam, ita Christianus per suos actus quasi gratum Deo sacrificium exhibiturus, debet plumas & visiculam vanæ gloriae per illud Apostoli 1. Thimoth. 1. effatum: *Regi Saculorum immortali & invisibili Soli Deo honor & gloria, deponere.*

N. 123. Considera 2. Quam frequentur contingat: homines servore spiritus durante, se totos DEO consecrare, & in sacrificium offerre, dicentes cum Petro: *Domine paratus sum tecum, & in carcerem, & in mortem ire,* Lucæ 22. Verum cum talia sacrificia saepius sale careant (quod tamen Deus cit. capit. v. 13. in omnibus requirit sacrificiis) hinc illa parum redduntur grata Deo. Sal enim cum praestet incorruptibilitatem, Symbolum est Durabilitatis, quæ proh dolor! plerumque abest à talibus Sacrificiis. Flet namque quidem austerior tentationum Boreas, auferatur animæ in sacris exercitiis sapor, sedisint supernæ consolationes, ò quam citò dabitur sentire, sacrificia illa caruisse sale, docuit id suō lapsu ipse Petrus, qui vix durioribus verbis invasus, oculis reposuit: *Non novi hominem, cuius tamen obsequiis paulò ante etiam cum vitæ dispendio se totum consecraverat.* Laudatur 2. Reg. 23. Banalias non tantum ea de causa, quod Leonem percutserit, sed vel maximè laudatur exin, quod id heroici facinoris perpetraverit in diebus nivis, tempore videlicet, quod omne corpus riget, & manus reperiri solent ad exercenda officia inhabiles. Quod autem corpori est tempus nivis, hoc est animæ tempus temptationis, ariditatis & absentiae spiritualium consolationum, quod datò fortiter pro Gloria Dei pugnare, & in beneceptis persistere, summam mereatur Laudem; eò quod sit indicium Sacrificii sale conditi. Apostolos suos, quinimò quemlibet Sanctioris virtutis Christianum alloquitur Christus: *Vos etsis Lux Mundi: At quid solem magis condecet, quam stabilem in virtute sua esse Planetam: seu tonet, seu fulminet, seu ninget, seu grandinet, hiems vel aestas sit, sol eundem semper retinet vultum: Solis vis, ait Seneca Epist. 92. & Lux integra est etiam inter opposita, quoties inter nubila luxit, non est serenò minor nec tardior quidem. Sic virtus sibi eadem est, & more solis obscuri in occulto vim suam exercet.* Nierenbergicus ex

ex Taulero refert. vit. div. c. 20. exstitisse quendam insignem Deifamulum , revelationibus & visionibus cœlestibus admirandum , ad quinquennium tamen tantâ ariditate vexatum , ut vix respiraret , & non nisi ægerrimè quietem animi teneret. Exactò hoc divinæ probationis Tyrocinô acceperat duos Angelos , de cœlo missos , qui tamdiu luctanti aderant , aliquo eum refecturi solatiō : sed ut invictus iste Adletha demonstraret ; sacrificia sua sale condita esse , seque somlem æmulari , ad Deum conversus inquietabat: Domine Deus nullum ego solatium expeto ! satis mihi est , custodire locum , ubi habitas in anima mea , ita: ut in eam præter te introcet , aut appareat nihil. Quæ animi fortitudo & Constantia adèò placuit divinæ Bonitati , ut ex Patris æterni ore audierit : *Tu es Filius meus dilectus , in quo mihi bene complacuis.* Prout autem Deus voluit omne sacrificium sale condiri , ita ac omni abesse voluit Mel , quod est lymbolum dulcedinis & voluptatis; hanc ergo quisquis studiose quælierit in suis exercitiis spiritualibus , nunquam gratum Deo sacrificium peraget. Noverat hoc B. Catharina Genuens. teste Lanc. de arid. cap. 6. & hinc asserere non dubitaverat: *Sanè gustus ille spiritualis magis quam Diabolus cavendus est , quandoquidem ubi adharet , morbum generat incurabilem homine ignorantem.* Mox citatus Lanc. refert: Antoniam Romanam , notissimam sanctitatis viduam , solitam esse , animas deliciis supernis & consolationibus assuetas , catulis Melitensis comparare , quæ domicellis inservirent , quos constat: nisi continuò sentiant blandientem manum , illicè latrare. Esto & tu Christiane Lector canis , sed venaticus non melitensis. Venaticus inquam , qui in servitiis Domini . licet assiduus , famen perpeti cogitur , ut avidius venationi indulget. Hoc unicum dulcedinis à Deo quære in tuis exercitiis , quod queri vult mellifluus Doctor , asserens: *Illud verum est ac solidum gaudium , quod non à creaturis , sed à creatore percipitur.* Si tamen Deus quandoque ultranè te aliquo recreet solatiō , accipe illud ut gratiosum illius Donum ; nam & Marci i. de Joan. Baptista legitur: *Quod commederit mel.* At sicut illud mel non aliud exstitit , nisi silvestre , per hoc à doméstico diversum , quod solò apium labore inter arborum & rupium concava conficiatur , nullâ homainis industriâ aut labore concurrente : ita nihil ex parte tua concurrat , quô videaris , hanc dulcedinem affectâsse , aut vel à longè illius causâ Deo serviisse.

Doctri-

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 3. & 4. lib. Levit. in quibus describitur Ritus Hostia Pacificorum & oblationis Agni. Hostia pro peccato Sacerdotis.

N. 124. Considera 1. **H**ostiam pacificam jussu Dei in plures partes fuisse distributam, quarum una dabatur Deo, constans ex Renibus, Sanguine & Adipe. Altera Sacerdoti, sita in Armo & pectusculo. Tertia offerenti: in residuis oblati animalis partibus consistens. Christianus acceptum Deo oblatus sacrificium, non disparem Ritum observet, in sensu morali spectatum. Det ergo Renes Deo, congruam suo statui servandō castitatem. Det Sanguinem pariter Deo, cohibendō appetitum vindictæ per mansuetudinem. Det Adipem, sensuales voluptates mortificatione refrænandō. Offerat Ministris Ecclesiæ dextrum armum, subsidium videlicet & debitam sustentationem cum pectusculo amoris &c. Dum verò hīc mentionem facio, subsidii & sustentationis sacerdotibus præstandæ, ansam arripiō, contra eos intonandi, qui divinis & humanis repugnantes Præceptis, Decimas denegare, aut defraudare præsumunt. Audiant illi tonitru divinæ comminationis Malach. 3. ubi legitur: *Quia vos me configitis in decimis & primiis (subtrahendō illas Ministris Ecclesiæ) in penuria vestra maledicti eritis.* Septem macilentæ vaccæ, quas somniabat Pharaō Genes. 41. quod septem alias vaccas pingues devorarant, nullum saturitatis dedere vestigium, sed simili macie & squalore torpebant: haud se-
cus ejusmodi decimarum heluones non tantum non ditantur ex illis, fraude aut vi subtractis, sed etiam rerum indigentiam sentient, hanc poenam ipsis prædicente S. Augustinō Serm. 219. de Temp. qui sic scribit: *Elige tibi unum ex duobus, aut da Deo decimam partem bonorum tuorum, & relinquet tibi novem partes; aut si retinueris decimam partem, & nihil dederis de substantia tua in sustentationem, tunc Deus auferet novem partes, & vix decimam concedet.* Vivebat sub ecclesiastico regimine S. Anselmi Cantuar. Episcopi vir quidam decimarum defraudator, cuius horreum cùm vidisset sanctus, vidit eidem insidentem Dæmonem, & querens ex viro: cur horrea sua illō non explevisset anno, reliquens ea penè vacua, & frugibüs destituta? responso tulit: mirari se vel maximè frugum paucitatem, licet illuc congererentur omnes, etiam non solutis Decimis. Hæc ut sanctus intellexit, jussit ociūs extrahi
Deci-

Decimas. Et ecce! decimis vix extractis ita cæpere multiplicari fruges, ut capiendis illis impar redderetur horreum. *Specul. exempl. tit. de decim.* Nec hanc solummodò pœnam sentient Decimarum defraudatores, ut de temporalibus loquar: nam (quod æternas concernit) certius nihil erit, quæm ignis tartarei tormentum. S. August. alteram dictat, inquiens lib. de doct. Christi si non decimaveris, decimaberis, & dabis impio militi, quod nolivisti dare Christo. Imitantur enim Decimæ, aliis bonis per nefas conjunctæ, pennas aquilarum, quæ Pliniô teste l. 10, commixtæ aliis pennis, eas devorant, & faciunt putrefactare. His pœnis deterritus o Christiane Lector! si eo vivas in statu, quō tibi de fructibus terræ solvendæ sunt decimæ, eas non tam fideliter, quæm & libenter salvas, largâ benedictione à Deo remunerandus: nam Augustini, antea pœnas, nunc præmia promittentis effatum est in c. decimæ 16. q. 1. *Si decimam dederis, non tantum abundantiam fructuum, sed etiam sanitatem corporis consequeris.*

Considera 2. Non tantum Decimas, libenter sacerdotibus esse N. 125* præstandas, tanquam res, eorundem sustentationi necessarias: sed etiam pectusculum amoris & Reverentiae esse exhibendum illis; sunt enim tantæ dignitatis, ut Deus eos æstimet toti populo pares, prout colligere est ex v. 3, capite 4. ubi jubet offerri pro delicto sacerdotis agnum immaculatum, non majorem videlicet exigendò Hostiam pro peccato totius Populi, quæm peccato unius tantummodò sacerdotis. S. Ephrem de sacerdotii dignitate differens ait: *Per hanc Dignitatem humana natura licet humilis sit atque abjecta, cum virtutibus incorporeis adæquata, excedit intellectum & rationem, omnemque cogitationem Donum altitudinis Dignitatis sacerdotalis.* Verba Levitici 16. brevi secura dabunt; præcepisse Deum, nullus hominum versetur in Tabernaculo, quando Pontifex sanctuarium ingrediatur. Sed nunquid ipse sacerdos vel Pontifex sanctuarium ingressus definet esse homo? respondet dubiæ quæstioni Cyrill. Alexand. in c. 16. Lev. afferens: *Et non erit homo, sed tanquam Angelus Dei, cum ingredietur Pontifex intra velamen: sive unus cum Domino Spiritus fiat, sive per resurrectionis gloriam in Angelorum transeat ordinem, non erit homo.* Non erit inquam homo sacerdos, quia Deo adhaerens cum ipsomet Deo efficetur unus spiritus. Non erit homo: quia nil nisi divina tractans, tractandus pariter erit ut Deus. Non erit homo: quia ut dixit Atalricus Rex apud Cassiodorum: *Sacerdotum Professio cœlestis est vita.* Non erit homo; quia pau-

cis Deum ē Cælo trahens verbis , divinam omnipotentiam æmular-
tur. Non erit homo , quia per sacramentalem absolutionem pec-
cata remittens , Deus vocabitur. Quantam ergo exigit à te Christia-
ne hæc Dignitas Reverentiam & amorem ? Ferdinandus II. Rex teste
Lomarico vitæ ejus c. 9. auditus est dicere : occurrentibus sibi eodem
in loco Angelô & sacerdote, se primum locum sacerdoti, secundum
Angelo honoris officium persoluturum. Si Ægyptus olim Josepho
tantum detulit honorem, ut eum terræ Salvatorem proclamaret:
cūm tamen ei de panibus tantum prospexerit: quid honoris impen-
dendum illis , qui Deum ipsum tibi offerunt instar panis , æternam
tibi vitam largientis, sumendum ? si locos aut Reliquias ab incarnati
verbi contactu olim consecratas summâ colimus reverentiâ : quan-
ta debebitur reverentia manibus illis , in quibus velut in triumphali
curru quotidie cernitur residere Christus ? cur ergo audes Christiane
sacerdotes frequenter praire , eos ridere, eorum mores discutere, fa-
man attractare: cūm tamen ipse Deus , ut sacerdotum etiam veteris
Testamenti famæ honorique consuleret versu 11. cit. cap. præceperit:
pelles victimæ oblatæ pro peccato sacerdotis & omneim carmen cum
pedibus & capite &c. extra castra deferri , & comburi: ne vestigium
remaneat ullum ex peccato Sacerdotis , quod ejus famæ & honori
officere posset. Quare etiam Christus , quoties arguit Synagogam,
nunquam auditus est nominare sacerdotes , Matthæi 23. dicens : Su-
per cathedrum Moyſis federunt scribe. Angelos non minus summam re-
verentiam sacerdotibus detulisse incomerto est: nam Lucæ 1. legi-
tur: Angelum stetisse à dextris Altaris Incensi ; cūm tamen in ipso
Christo Monumento dicatur sedisse. Nec mirum: ibi enim habuit
socium sacerdotem , hic verò mulieres, eti sanctissimas & omni ve-
neratione dignas.

Doctrina 3.

*Desumpta ex cap. 5. & 6. lib. Levit. in quibus describitur Lex de immundo
ex contactu. Lex de prævaricante, & sacra non debitè tractante. Lex
de igne perpetuo & variis oblationibus &c.*

N.126. Considera 1. **H**ominem, qui eti non peccasset per malitiam tangendi
aliquid immundum, sive quod occisum à bestia, aut per se mor-
tuum &c. nihilominus reum delicti factum ; & hinc mundandum
sacri-

sacrificiō, figuram esse illorum, qui perversis se Sociis jungunt. Etsi enim id non malā intentione contingat; attamen malus plerumque effectus consortium hoc consequi solet, dum sensim inficiuntur paribūs peccatorum maculis; nam & hi, qui pestem contrahunt, non eā inquinantur voluntariè, sed ex commercio & praxi cum infectis. Optimè ad propositum nostrum ait S. Chrysost. in Psal. 4. scribens: *Quemadmodum corpora à corrupti aëris lue insecta pereunt, & quemadmodum sanus oculus, quando laborantem aspergerit, afficitur, & qui est scabie resertus, iūs etiam, qui sani sunt, eam impertit: ita sapè etiam contingit in consuetudine improborum hominum.* Et ideo suās Christus non solum eos, qui sunt tales, fuge-re, sed etiam excindere, sic dicens: si oculus tuus dexter scandalizaverit te, erue eum. Attende ergo Christiane Lector, quibus te sociis credas? oportet utique cautissimum te esse illis in rebus, quae etiam invitum quandoque in culpam & poenam trahere solent: sic Alipius Romæ ab amicis ad Amphiteatrum renitente animō perductus, repente insanō ludorum gladiatorumque amore correptus, spectavit, clama-vit, exarsit. S. August. lib. 6. Confess. erat Josaphat Rex Juda vir laudatae pietatis; & hinc à Deo protectus non habebat, quod time-ret à Syris: Verum ut persuasus ab impio Achab, cum illo ad bellum processit, illico ab hostilibus turmis cinctus, in summam vitæ discri-men pervenit 3, Reg. ult. ô quot reperire est adolescentes innocentis vitæ, qui quidem frequenti Angeli custodis monitu audiunt illa Christi verba: *Attendite à falsis Prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.* Matth. 7. Verum dum satis cavere negligunt, in extremum animæ perdendæ periculum incidunt. Memorat Neander: sturnum cicurem hæc verba ab Hero suo edictum esse: *Cave à malo consortio, quæ identidem repetierat.* Accidit autem, apertâ fortè caveâ sturnum avolare, & hibi similibus con-junctum in substrata aucupis area capi, captumque ad necem ab au-cupe, qui cætetus jam necaverat, quæri. Hoc in discriminē consti-tutus sturnus occinit: *Cave à malo consortio.* Quæ verba audiens au-cepit ei vitam donavit, salutari documentō hominibus, præsertim juvenibus reliktō, summis exponi periculis illos, qui sociis quibus-cunque obviis sese exponunt, non satis cognitā eorundem probita-te. Quare elephantem imiteris Christiane, qui caprō etiam à longe conspecto fugit Pierio teste, quia ejus fœtorem nuspīam pati potest.

Y 2

Confis-

N.127. Considera 2. Per ignem, quem Deus voluit semper ardere in Altari v. 12. cap. 6. nutrientum à sacerdote, subjiciente ligna per singulos dies, denotari charitatem Dei: hæc ut nunquam in Altari pectoris Christiani extinguatut, ligno Crucis & passionis Dominicæ per servidas Meditationes nutrienda est. Tanta vis est Crucis Christi, asserit Orig. l. 6. in Epist. ad Rom. ut si ante oculos ponatur, & in mente fideliter retineatur, --- nulla concupiscentia, nulla libido, nulla possit superare invidia: sed continuò ad ejus presentiam totius ille peccati & carnis fugatur exercitus; per consequens amor divinus in cordis Ara conservetur illæsus. Deipara Virgo hunc ignem, ut continuo foveret, testatur apud S. Brigittam lib. 2. c. 12. se cogitationibus semper versatam esse in sepulchro Filii sui. Sanctus Paulus pari ex causa adeò in meditanda passione Dominicæ erat assiduus, ut nil aliud, quam hanc ipsam se scire jactaret 1. Corinth. 2. Postquam pœnitens, & Christi amore flagrans Magdalena in eremum se contulit, & supplex à Deo petiit: quò negotiō se imposterūm occuparet? ab Archangelo Michaeli Crucem accepit, in aditu speluncæ positam, cuius aspectu & meditatione conceptos divini amoris ignes semper nutrit. Piissima inater nostra Sancta Ecclesia, ut filios ad divinum accendat amorem, quid aliud facit sacrò Passionis tempore, quam quod glorioissimæ Crucis Trophæum in sublime attollat, & miris deprædicet laudibüs, totò illō quatuordecim dierum tempore imperans decantari Hymnum? Vexilla Regis prodeunt, fulget Crucis Mysterium, quo carne carnis Conditor suspensus est Patibulo &c. Simul verò (quod planè videtur admiratione dignum) crucifixum ipsum nostris abripit oculis, dum violaceis illum velis obducit, prætensisque velut sipariis occultat. Sunt variæ variorum Interpretum opiniones: quid isthac portentet occultatio? Seligam ego ex omnibus illam, quæ asserit: Ideò Crucifixi effigiem Passionis dominicæ tempore oculis corporeis quodammodo subduci, ut ipsa oculis mentis nostræ magis per servidas meditationes illucescat: hunc enim fermè esse hominum genium, ut quod patulum sit, & in apertum prorumpat, veluti neglectum habeatur: id verò quod abditum lateat, magna queratur aviditate. Non tantò studiō quererentur metalla, nisi terra suis ea visceribus abscondisset, densisque latebris humanam irritassat cupiditatem. Non aliâ arte Apelles inspiciendæ suæ picturæ hominum orexim magis excitavit, quam cum depicto illam velo fingeret occultari. Non dispari igitur modō

dō se gerit Mater Ecclesia: ut per frequentes Dominicæ Passionis Meditationes ignis amoris divini accenderetur vehementius, accensusque duraret diutius: hinc ipsam patientis imaginem corporeis subducit oculis. S. Petrus Dam. lib. 3. Epist. 18. refert in India reperiri admirandæ virtutis arborem, *Peridiron* illam vocant Incolæ, quæ præter frustum, quem gignit saluberrimam umbram projicit, quô noxii serpentes abiguntur. Arborem hanc quis non dixerit sanctissimam Crucem in corde Christiani hominis per frequentem meditationem passionis Dominicæ radicatam? de hac verificatur illud Cant. 2. v. 3. *Sub umbra illius, quem desideraveram sedi,* & fructus ejus dulcis gutturi meo. ô benedictum lignum, quod dum vitæ es principium, es quoque firma radix amoris divini! ô saluberrima arbor! dum à pectore fidelium abigis serpentem tartareum, exaltas in eo Christum. Paulò antequam Salvator adoratur Passionem suam, in hæc erupit verba Matth. 20. *Ecce! ascendimus Ierosolymam, & filius hominis tradetur ad crucifigendum.* Et mox subjungitur: accessisse matrem filiorum Zebedæi, & sollicitam de illorum promotione primas petuisse sedes. Scio: non paucos SS. Patrum inveniri, qui hanc mulierem vel imprudentiæ vel impudentiæ arguant, attamen persuasus sum, illam hōc factō maximum prudentiæ suæ specimen dedisse, eō quōd gloriam illō prorsus tempore petierit, quō Christus ad summam sui confusionem & mortem ipsam properabat; videtur sententiam confirmare meam S. August. in Psal. 95. hæc scribens: *Filius Dei pro nobis mortuus est: securus esto accepturum vitam ipsius, qui pignus habes mortem ipsius.* Liceat nunc Christianæ Lectori ex hac doctrina Augustini sequelam, nostrò proposito accommodam formare: nempe certius non dari signum amoris divini in corde Christiani latentis, quām frequentem Dominicæ Passionis memoriam; si enim hæc Passio Augustinō teste pignus est æterne vitæ, olim in cœlo obtinendæ, erit hærcle etiam certissimum pignus amoris divini (qui est prægustus vitæ æternæ) in corde Christiani latentis.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 7. & 8. lib. Levit. in quibus describitur lex Hostie pro dilecto, pœna comedentis ore pollutō de Hostiis Pacificorum, lex de Adipe & sanguine. Aaronis solemnis consecratio & filiorum ejus.

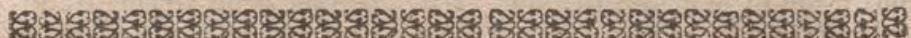
Considera 1. **S**i Deus cum tanta munditie Altari ministrari voluerit, N. 128.
in quo sola offerebantur animalia, farina, incensum &c.
Y 3 quan-

quantam puritatem exigat ab illis, qui assistunt Altari, aut de eo participant, in quo Deus ipse immolatur, & sumitur: & hinc quantam mereantur poenam, qui debitâ carent puritate? *Heu!* exclamat mellifluus Doctor apud Broymardum Lit. E. cap. 6. quâm temerarium, quamque nefarium est, cruenter manibus tractare Virginis filium! quæ mens non rapetur in excessum, ubi mundi pretium mittitur in sterquilinium? non est minus detestabile in os pollutum, quâm in lutum mittere Virginis Filium. Alii peccatores transgrediendò Præcepta Dei se ipsos inquinant, sacrilegè autem trahentes corpus Domini, non solum se ipsos conspurcant, sed etiam ipsum Salvatorem maculare videntur. Quare Paulus Palad. in Matthæum scribens asserere non veretur: aptiorem Deo locum esse ipsum Infernum, si culpæ non essent, quâm domum peccatoris: in Inferno enim Deum existere ut Dominum & vindicem peccatorum; in peccatoris autem pectore detineri ut malefactorem, horrendis afflendum poenâs juxta illud Matthæi 29. *Filius hominis tradetur in manus peccatorum.* Quantam ergo poenam in suum provocant caput, qui adeò enormiter Christum trahant? anima polluta comedens de carnis Hostia Pacificorum, quæ constabat, ut dixi ex bestiis oblatis, perire debuit versu 20. cit. capit. quale ergo supplicium debetur illis, qui corpus Agni immaculati, tollentis peccatum mundi, immundâ conscientiâ lumere præsumpserint? Apostolus 1. Corinth. 11. Indigne communicantem ait, judicium sibi manducare, & bibere. In quæ verba ait Chrysost. judicium sibi manducat, id est: *damnationem.* Sed videtur hæc ipsa sententia nonnihil obscura: quis enim unquam audivit: sceleris cuiusdam reum latam contra se sententiam manducâisse? aut illi à Judice, dum damnatur ad supplicium, sterni mensam? inferi dapes? parari potum? in verbis Apostoli latere magnum Mysterium observat celeberrimus ille concionator Segneri Hom. Christ. p. 3. d. 10. Velle inquit Apostolum dicere: quod homo peccato mortali infectus, dum manducet divinas carnes, sibi ipsam manducet damnationem: quia sicut cibus in stomachum transmissus, paulatim per omnes corporis partes se distribuat, in easque qualitates suas five bonas five malas derivet, quæ vix ullâ ratione, aut vi ab illis separari queant, sic illam sententiam, quâm per modum nutrimenti Sacrilegi isti devoratores deglutiunt, per omnes sensus distribui, omnesque animæ potentias attractu suô & pestilentî contagione inficere; ita ut semper magis magisque talem per infectionem vindictæ divinæ reserven-

serventur. Hoc ipsum evidenti exemplō demonstravit Judas. Hic licet priusquam maledictō ore sumplisset sacratum Domini sui corpus, diabolicæ potestati suberat, utpote furem iam tunc professus; nec tamen adeò plenè ac pacificè fuit ab illo possessus, quam cum sacrilegis faucibūs communicare ausus est. *Post buccellam introivit in eum Sa-
thanas, Joan. 13.* Sed Judæ exemplo addamus aliud multò recentiūs, quod à variis authoribus fusius descriptum, ego sic breviter narro: vixerat Cordubæ vir familie illustris, capitales cum alio foyens inimicitias. Is lethali morbo affectus cùm absolutionem à confessario obtinere non posset, nī coram testibus publicis cùm inimico rediret in gratiam, consensit, fictōque actu rogavit veniam, & injuriam remilit vocato ad se adversario. Dein sacrō refectus pabulō oculos in mortem clausit. Nocte autem corporis sepulturam sequentī, duo Ephebi pulsant fores collegii Cordubensis, vocant ad se confessarium defuncti, face praelucente illum deducunt ad sepulturam, & per aper- tam Templi portam deductum, jubent ex Tabernaculo, ad quod re- serandum ei clavem dederant, deferre ciborium ad sepulchrum de- functi. Quō ut pervenere, narrant confessario sacrilegam commu- nionem ea de causa factam, quod fictè tantum in gratiam redierit cùm inimico. Monstrant proin in patulo ore cadaveris Hostiam, quam sibi in judicium manducaverat, quamque ociū acceptam con- fessarius in ciborio recondit. Tum pede terram pulsant Ephebi, & corpus subito absorbetur à terra, inter stygios tumulandum rogos. His peractis confessarius reducitur ad Collegium ab Ephebis, qui dein- dē videri desiere. P. Gabriel de Viega.

Considera 2. Deum voluisse: ut sacra confecturi aut sumpturi, N. 129. non tantum puritate internā niteant, sed ut niteant etiam externā: hinc Moyses Aaronem filiosque ejus non prius induit sacrī vesti- būs, quam eos ad extra lavisset. c. 8. v. 9. Duabus in partibus signum Dilectionis suæ imponi sibi petit sponsus, in corde videlicet & in bra- chio, asserens Cantic. 8. *Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signa-
culum super brachium tuum.* Non videbatur ipsi sufficere affectio interna, nisi probata signis exterioribūs. Laudatur Proverb. 31. provida ma- ter familias non inde solum, quod consercerit linum, sed quod etiam de conficienda lana, exteriori videlicet mundo vestitu & cultu se monstrārit solicitam. Non satis erat, Thren. 1. gemebundæ Ecclesiæ plorasse simpliciter, sed teste Prophetā dicitur plorans plorasse, & la- crymæ

crymæ in maxillis ejus. Ut juxta Paschaisum: compunctionem perfectam interius, & affluentiam lacrymarum demonstraret exterius, quatenus non minus exterior quam interior homo ad integrum reformatus abluatur. Audi hæc Christiane Lector, qui forsan blandiris tibi de interna animi puritate, per contritionem & confessionem obtenta, non sollicitus de reddendis bonis injustè partis, de malis occasionibus fugiendis, de exsequendis actu externo propositis &c. quæ videantur ad externam puritatem requiri. Ne tamen considerando, quam exacta requiratur mundities, tam in quam externa, inutili diffidentia ab Altari divino removearis: hinc videtur Deus non absque speciali Mysterio in sacra victima homini pectusculum, confidentia symbolum, cedere: Sicut etiam Israëlitæ paschalem agnum sumpturi jubebantur baculos in manibus tenere, quibus inniterentur. Si ergo feceris, quantum in te est: interiora mundandò per veram contritionem, confessionem & efficax propositum, extrinsecis actibus deserendò peccandi occasionses, & alia media, à confessario tibi præscripta applicandò, tunc tolle pectusculum confidentiæ, elevans illud coram Domino, v. 29. cit. capit. & audacter accede: si quid in te residuæ erit macula, depurgabit illud ignis gratiæ, qui egredietur à Domino super Pectus tuum.

FASCICULUS XXI.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 10. & 11. lib. Levitici, in quæs desribitur Interitus Nadab & Abiu, lex abstinentia à vino. Lex de mundis vel immundis animalibus.

N. 130. Considera I.

QUOD licet quodvis peccatum grave nos reddat divinò sacrificiò & mensa indignos: omnibus tamen aliis peccatum luxuriæ hoc in passu præponderet;